

Monumentnummer*: 519658

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 november 2005
Kadaster deel/nr 82837/18

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Wijhe Olst-Wijhe Overijssel

Locatiennaam Locatieomschrijving
Wijhe

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Wijhe	F			5367
Wijhe	F			5860
Wijhe	F			5717
Wijhe	F			5710
Wijhe	F			5229
Wijhe	F			6421

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 2: PARKAANLEG.

De PARKAANLEG bestaat uit:

- huisplaats met gracht;
- centrale as;
- geometrisch park.

ad a.: de huisplaats, in wezen van middeleeuwse oorsprong, is een rechthoekig eiland gelegen in een brede gracht van dezelfde vorm; centraal op de westelijke helft van het eiland stond tot 1913 het huis De Gelder, dat eveneens een middeleeuwse oorsprong had; op

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

het eiland staan nu alleen nog het bouwhuis en het koetshuis (zie onder 3); een brug met hek (zie onder 4 en 5) geven over de oostarm van de gracht toegang tot de huisplaats; deze is eenvoudig ingericht met grasvelden en enkele nieuwe hagen; de oost-west lopende centrale as loopt midden over het eiland, door het hek en over de bruggen. De zuid-, west- en noordarm van de gracht zijn beduidend breder dan de oostarm; de westarm heeft aan de buitenoever in het midden een apsidiale uitstulping; de oostarm heeft aan de binnenzijde een bakstenen keermuur (zie onder 5); de andere oevers bestaan uit aarden taluds.

ad b.: de centrale as loopt dwars over het eiland (en vroeger door de centrale gang van het verdwenen huis): in westelijke richting over de grachtapsis en de daarachter gelegen grasbaan tot aan de spoorlijn; de blik eindigt bij de kerktoren van Wijhe; de grasbaan wordt aan beide zijden begrensd door een golvende bosrand van oud loofhout; in oostelijke richting leidt de as door het toegangshek en over de twee bruggen (zie onder 5); aan de oostkant van Onder de Gelder gaat de as als rechte eikenlaan verder en eindigt ong. 800 m. verder in een bosperceel; de laan is onverhard en is beplant met enkele rijen zomereik. Ten noorden van de laan ligt aansluitend aan Onder de Gelder een akker met ornamentele duiventil, die binnen de begrenzing valt.

ad c.: het eigenlijke park, dat ten zuiden en zuidwesten van de omgrachte huisplaats ligt, heeft nog zijn 18e-eeuwse structuur bewaard; het terrein wordt door een patroon van loodrecht op elkaar staande lanen verdeeld in rechthoekige bospercelen; vanuit het huis gezien liepen er vroeger nog twee diagonale lanen naar het zuid- en noordwesten; slechts een deel ervan is nog herkenbaar; de lanen zijn met name met eik en beuk beplant in enkele rijen; in het zuidwestelijke parkdeel is rond 1910 de villa Boslust gebouwd (zie onder 6).

Waardering

De PARKAANLEG is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de in grote lijnen nog aanwezige 18e-eeuwse structuur met als hoofdmoment de lange zichtas;
- vanwege de landschappelijk-visuele waarden, vooral ook in samenhang met het dorp Wijhe;
- vanwege de cultuurhistorische waarden.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument